

80

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 17 marca 1966 r.

w sprawie uproszczonych zasad gospodarki finansowej gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych.

Na podstawie art. 51 pkt 1 ustawy z dnia 1 lipca 1958 r. o prawie budżetowym (Dz. U. z 1958 r. Nr 45, poz. 221 i z 1963 r. Nr 28, poz. 164) zarządza się, co następuje:

I. Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Jednostki budżetowe mogą prowadzić gospodarkę finansową w zakresie działalności ubocznej lub części działalności podstawowej — wyodrębnionej w gospodarstwo pomocnicze:

- 1) na zasadach uproszczonych — jeżeli działalność ta mieści się w granicach określonych w wykazie typów gospodarstw pomocniczych, stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia,
 - 2) na zasadach rozrachunku gospodarczego — jeżeli działalność przekracza granice określone w wykazie typów gospodarstw pomocniczych (pkt 1).
2. Uproszczone zasady gospodarki finansowej mogą być stosowane — bez względu na rozmiar działalności określony w załączniku — w wypadkach uzasadnionych charakterem

działalności, za zgodą Ministerstwa Finansów w stosunku do gospodarstw pomocniczych budżetu centralnego lub za zgodą wydziału finansowego prezydium wojewódzkiej rady narodowej w stosunku do gospodarstw pomocniczych budżetu terenowego.

3. Zasady rozrachunku gospodarczego mogą być stosowane również w wypadkach, gdy działalność nie przekracza rozmiarów określonych w załączniku, jeżeli właściwy minister w uzgodnieniu z Ministrem Finansów — w stosunku do gospodarstw pomocniczych budżetu centralnego, lub prezydium wojewódzkiej rady narodowej za zgodą właściwego ministra — w stosunku do gospodarstw pomocniczych budżetu terenowego — uzna za konieczne stosowanie tych zasad do określonego gospodarstwa.

4. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o utworzeniu gospodarstwa, należy przez to rozumieć wyodrębnienie organizacyjne działalności ubocznej lub części działalności podstawowej jednostki budżetowej.

§ 2. 1. Uproszczone zasady gospodarki finansowej gospodarstw pomocniczych, zwanych dalej gospodarstwami, określa niniejsze zarządzenie.

2. Przepisy ogólne zarządzenia mają zastosowanie do wszystkich typów gospodarstw, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

3. Zasady rozrachunku gospodarczego gospodarstw określają odrębne przepisy.

§ 3. 1. Dochody gospodarstwa są zużywane na wydatki związane z jego działalnością.

2. Nadwyżki (zyski) gospodarstw, pozostałe po zaspokojeniu potrzeb w zakresie środków obrotowych, są dochodami budżetowymi.

3. Niedobory (straty) gospodarstw mogą być pokrywane z budżetu w wypadkach określonych w zarządzeniu.

§ 4. 1. Gospodarstwa tworzy się w trybie:

- 1) zarządzenia ministra — w zakresie gospodarstw budżetu centralnego,
- 2) uchwały prezydium wojewódzkiej rady narodowej — w zakresie gospodarstw budżetu terenowego — zwanych dalej decyzjami.

2. Decyzja o utworzeniu gospodarstwa typu M „Różne rodzaje produkcji i usług” wymaga zgody Ministra Finansów.

3. Gospodarstwo może być utworzone z dniem 1 stycznia na podstawie wniosku zgłoszonego przez jednostkę budżetową w terminie do dnia 1 lipca roku poprzedniego. Utworzenie gospodarstwa w innym terminie wymaga zgody Ministerstwa Finansów.

4. Wniosek o utworzenie gospodarstwa powinien zawierać:

- 1) nazwę i siedzibę jednostki budżetowej,
- 2) szczegółowe określenie wyodrębnionej działalności,
- 3) określenie typu gospodarstwa pomocniczego z podaniem dotychczasowej formy finansowania oraz właściwego budżetu,
- 4) źródła i kalkulację dochodów oraz kalkulację kosztów,
- 5) uzasadnienie celowości utworzenia gospodarstwa,
- 6) określenie środków majątkowych jednostki budżetowej przydzielanych gospodarstwu z podziałem na:
 - a) środki pieniężne,
 - b) zapasy materiałowe,
 - c) przedmioty nietrwałe,
 - d) środki trwałe,
- 7) opinię właściwego wydziału finansowego prezydium rady narodowej co do gospodarstw budżetu terenowego.

§ 5. 1. Decyzja o utworzeniu gospodarstwa powinna zawierać w szczególności:

- 1) nazwę i siedzibę jednostki budżetowej,
- 2) nazwę i siedzibę gospodarstwa,
- 3) określenie typu gospodarstwa,

4) szczegółowe określenie wyodrębnionej działalności jednostki budżetowej,

5) określenie środków majątkowych jednostki budżetowej przydzielonych gospodarstwu z podziałem określonym w § 4 ust. 4 pkt 6.

2. Odpis decyzji o utworzeniu gospodarstwa należy przelać bezwzględnie Ministerstwu Finansów, a w razie tworzenia gospodarstwa przez prezydium wojewódzkiej rady narodowej — również właściwemu ministerstwu.

§ 6. Zmiany statutu organizacyjnego jednostki budżetowej w związku z utworzeniem gospodarstwa powinny być dokonane w trybie obowiązujących przepisów.

§ 7. Decyzja o utworzeniu gospodarstwa stanowi dla właściwego oddziału banku finansującego podstawę do otwarcia rachunku bankowego.

§ 8. Przekazanie gospodarstwu przydzielonych mu środków majątkowych następuje protokólnie.

§ 9. 1. Jeżeli gospodarstwo nie spełnia warunków określonych w załączniku do zarządzenia, organ, który podjął decyzję o utworzeniu gospodarstwa, powinien:

- 1) wydać decyzję o likwidacji gospodarstwa i włączyć do budżetu jego dochody i wydatki, jeżeli rozmiar działalności nie osiąga dolnej granicy określonej w załączniku do zarządzenia dla danego typu gospodarstwa, a nie uzyskano zgody, o której mowa w § 1 ust. 2,
- 2) utworzyć w obowiązującym trybie gospodarstwo działające według zasad rozrachunku gospodarczego, jeżeli rozmiar działalności przekracza górną granicę określoną w załączniku do zarządzenia dla danego typu gospodarstwa, a nie uzyskano zgody, przewidzianej w § 1 ust. 2,
- 3) wydać decyzję o likwidacji gospodarstwa i włączyć do budżetu jego dochody i wydatki lub utworzyć w obowiązującym trybie gospodarstwo działające według zasad rozrachunku gospodarczego, jeżeli rodzaj działalności nie pozwala na zaliczenie gospodarstwa do jednego z typów określonych w załączniku do zarządzenia lub gdy działa ono przy jednostce budżetowej nie uprawnionej do posiadania gospodarstwa.

2. Zmiany, o których mowa w ust. 1, należy przeprowadzić od początku najbliższego roku budżetowego.

3. Decyzja o likwidacji gospodarstwa powinna określać termin likwidacji i stanowi dla właściwego oddziału banku finansującego podstawę do zamknięcia w wyznaczonym terminie rachunku bankowego gospodarstwa.

4. Środki pieniężne pozostałe na rachunku po dokonaniu rozliczeń likwidacyjnych podlegają przekazaniu na dochody jednostki budżetowej, niedobory zaś pokrywane są z budżetu w trybie przepisów prawa budżetowego.

5. Przekazanie jednostce budżetowej środków majątkowych zlikwidowanego gospodarstwa następuje protokólnie.

§ 10. 1. Podstawę gospodarki finansowej gospodarstwa stanowi plan finansowy, opracowany na okres roku kalendarzowego, obejmujący wszystkie dochody i wydatki związane wyłącznie z działalnością gospodarstwa.

2. Do planu finansowego załącza się:

- 1) kalkulację i uzasadnienie dochodów,
- 2) kalkulację i uzasadnienie kosztów z uwzględnieniem szczegółowej kalkulacji zatrudnienia i funduszu płac,
- 3) dane co do wysokości i zmian w ciągu roku normatywów środków obrotowych,
- 4) inne dane i kalkulacje, jeżeli przewidują je przepisy szczególne.

3. Zasady i tryb opracowywania jednostkowych i zbiorczych planów finansowych gospodarstw oraz wzory tych planów i załączników ustalają przepisy o opracowywaniu projektu budżetu oraz planów finansowych jednostek budżetowych.

§ 11. 1. Środki obrotowe gospodarstw są finansowane funduszami własnymi.

2. Gospodarstwa powinny być wyposażone z budżetu przez jednostkę budżetową we własne fundusze obrotowe w wysokości równej normatywowi środków obrotowych.

3. Normatyw środków obrotowych ustala kierownik jednostki budżetowej zgodnie z wytycznymi ministerstwa lub jednostki nadrzędnej.

§ 12. Środki obrotowe gospodarstwa podlegają normowaniu w następujących pozycjach:

- 1) materiały,
- 2) produkcja w toku,
- 3) wyroby gotowe,
- 4) rozliczenia międzyokresowe czynne.

§ 13. 1. Przepisów §§ 11 i 12 nie stosuje się do:

- 1) gospodarstw typu A „Gospodarstwa rolne, leśne i ogrodnicze”, typu B „Tuczarnie” oraz typu F „Administracja budynków”,
- 2) innych gospodarstw, które ze względu na charakter działalności zostaną zwolnione przez właściwe ministerstwo w porozumieniu z Ministerstwem Finansów od normowania środków obrotowych.

2. Gospodarstwa wymienione w ust. 1 pkt 1 powinny być wyposażone z budżetu przez jednostkę budżetową we własne fundusze obrotowe:

- 1) gospodarstwa rolne i ogrodnicze typu A oraz gospodarstwa typu B — do wysokości 100% wartości inwentarza żywego, powiększonej o wartość zapasów nie przekraczającą 50% wartości rocznej sprzedaży produkcji,
- 2) gospodarstwa leśne typu A — do wysokości wartości zapasów nie przekraczającej 60% wartości rocznej sprzedaży produkcji,
- 3) gospodarstwa typu F — do wysokości miesięcznych kosztów eksploatacji budynku.

3. Gospodarstwa zwolnione od normowania środków obrotowych powinny być wyposażone we własne fundusze obrotowe w wysokości określonej przez organy wymienione w ust. 1 pkt 2.

§ 14. Wyposażenie gospodarstw w środki obrotowe oraz normowanie tych środków w szczególnie uzasadnionych wypadkach, ze względu na charakter działalności, może być za zgodą Ministra Finansów ustalone przez właściwych ministrów w sposób odmienny od zasad określonych w §§ 11, 12 i 13.

§ 15. Zasady opodatkowania gospodarstw podatkami obrotowym i od operacji nietowarowych określają odrębne przepisy.

§ 16. Gospodarstwa planują i sprzedają swą produkcję i towary oraz świadczą usługi po obowiązujących cenach.

§ 17. 1. Nadwyżka gospodarstwa przeznaczona jest na:

- 1) zaspokojenie potrzeb w zakresie środków obrotowych — w wysokości do 30%,
- 2) wpłatę do budżetu — w wysokości pozostałej nadwyżki.

2. W razie gdy fundusze obrotowe gospodarstwa przekraczają granice określone w § 11 i § 13 lub granice określone na podstawie § 14, nadwyżka środków obrotowych podlega wpłacie do budżetu łącznie z nadwyżką (zyskiem), o której mowa w ust. 1 pkt 2.

3. Jeżeli przepisy szczególne przewidują przekazanie całości lub części nadwyżki na rachunek środków specjalnych jednostki budżetowej, kwota nadwyżki podlegającej przekazaniu do budżetu ulega odpowiedniemu zmniejszeniu.

4. W szczególnie uzasadnionych wypadkach podział nadwyżki może być ustalony odmiennie, niż to określają przepisy ust. 1, za zgodą:

- 1) Ministerstwa Finansów — co do gospodarstw budżetu centralnego,

2) wydziału finansowego prezydium wojewódzkiej rady narodowej — co do gospodarstw budżetu terenowego.

5. Jeżeli na podstawie odrębnych przepisów gospodarstwo uprawnione jest do przeznaczenia części nadwyżek na fundusz premiowy, za nadwyżkę podlegającą podziałowi uważa się nadwyżkę zmniejszoną o należne odpisy na ten fundusz.

§ 18. 1. Jednostka budżetowa może za zgodą jednostki nadrzędnej przeznaczyć część ponadplanowej nadwyżki (zysku) gospodarstwa do wysokości 50% na drobne inwestycje gospodarstwa, które zgodnie z obowiązującymi przepisami mogą być realizowane poza dyrektywnymi wskaźnikami narodowego planu gospodarczego, oraz na kapitalne remonty.

2. W wypadkach, o których mowa w ust. 1, nadwyżka przeznaczona na wpłatę do budżetu (§ 17 ust. 1 pkt 2) ulega odpowiedniemu zmniejszeniu.

3. Jednostka nadrzędna powinna odmówić zgody, o której mowa w ust. 1, w stosunku do tej części nadwyżki ponadplanowej, która powstała z przyczyn od gospodarstwa niezależnych lub wskutek nieprawidłowej gospodarki.

§ 19. 1. Gospodarstwa mogą otrzymywać z budżetu dotacje na pokrycie ustalonego w planie finansowym niedoboru oraz na zwiększenie środków obrotowych.

2. Dotacje na cele wymienione w ust. 1 mogą być również udzielane z rachunków środków specjalnych w wypadkach określonych w przepisach o środkach specjalnych jednostek budżetowych.

§ 20. 1. Inwestycje objęte dyrektywnymi wskaźnikami narodowego planu gospodarczego oraz nie sfinansowane ze źródeł określonych w zarządzeniu kapitalne remonty finansowane są ze środków jednostki budżetowej.

2. Zasady i tryb finansowania inwestycji i kapitalnych remontów regulują odrębne przepisy.

§ 21. 1. Gospodarstwa dokonują odpisów amortyzacyjnych od wartości ewidencyjnej środków trwałych przydzielonych gospodarstwu (§ 8) według stawek obowiązujących przedsiębiorstwa państwowe lub według stawek określonych odrębnymi przepisami.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy:

- 1) gospodarstw typu F „Administracja budynków” oraz typu L „Okręgowe i powiatowe pracownie dydaktyczne pracy ręcznej”,
- 2) gospodarstw, które zostaną zwolnione od obowiązku dokonywania amortyzacji za zgodą:
 - a) Ministerstwa Finansów — co do gospodarstw budżetu centralnego,
 - b) wydziału finansowego prezydium wojewódzkiej rady narodowej — co do gospodarstw budżetu terenowego.

3. Amortyzacja podlega przekazaniu na dochody jednostki budżetowej łącznie z nadwyżką, o której mowa w § 17 ust. 1 pkt 2, w terminach określonych w § 27 ust. 1.

4. W uzasadnionych wypadkach amortyzacja może być przeznaczona na inwestycje określone w § 18 ust. 1 i kapitalne remonty gospodarstw za zgodą organów określonych w ust. 2 pkt 2.

§ 22. 1. Ministerstwo Finansów po uchwaleniu projektu budżetu Państwa przez Radę Ministrów zatwierdza wstępnie zbiorcze plany finansowe gospodarstw budżetu centralnego oraz jednostkowe plany finansowe nie objęte planami zbiorczymi.

2. Właściwe ministerstwa, na podstawie zatwierdzonych zbiorczych planów finansowych (ust. 1), zatwierdzają wstępnie:

- 1) jednostkowe plany finansowe gospodarstw jednostek budżetowych bezpośrednio podległych ministerstwu,
- 2) zbiorcze plany finansowe gospodarstw jednostek budżetowych pośrednio podległych ministerstwu.

3. Właściwe jednostki nadrzędne na podstawie zatwierdzonych zbiorczych planów finansowych (ust. 2 pkt 2) zatwierdzają wstępnie jednostkowe plany finansowe gospodarstw podległych jednostek budżetowych.

4. Ostateczne zatwierdzenie zbiorczych i jednostkowych planów gospodarstw następuje na podstawie uchwalonego przez Sejm budżetu Państwa. Jeżeli w związku z uchwaleniem budżetu nie ma potrzeby wprowadzenia zmian do planów gospodarstw, zatwierdzenie wstępne nabiera mocy zatwierdzenia ostatecznego.

5. Przy wstępnym i ostatecznym zatwierdzaniu planów finansowych należy przestrzegać zgodności z ustalonymi w zatwierdzonych zbiorczych planach finansowych kwotami:

- 1) funduszu płac,
- 2) wpłaty do budżetu,
- 3) dotacji z budżetu.

§ 23. 1. Zatwierdzenie planów finansowych gospodarstw budżetu terenowego następuje po uchwaleniu budżetów przez rady narodowe.

2. Wydziały finansowe prezydiów rad narodowych na podstawie uchwalonego budżetu zatwierdzają zbiorcze oraz jednostkowe plany finansowe nie objęte planami zbiorczymi.

3. Właściwe wydziały prezydiów rad narodowych w granicach zatwierdzonych planów zbiorczych (ust. 2) zatwierdzają jednostkowe plany finansowe gospodarstw podległych jednostek budżetowych.

4. Jeżeli zatwierdzenie jednostkowych planów finansowych w trybie określonym w ust. 1—3 nie może nastąpić przed rozpoczęciem roku budżetowego, jednostkowy plan finansowy podlega wstępnemu zatwierdzeniu przez właściwy wydział.

5. W gromadach, osiedlach i miastach nie stanowiących powiatów plany finansowe gospodarstw zatwierdzają przewodniczący prezydiów rad narodowych.

6. Przy zatwierdzaniu planów finansowych gospodarstw budżetu terenowego mają zastosowanie przepisy § 22 ust. 4 i 5.

§ 24. 1. Zmiany zbiorczych planów finansowych gospodarstw, powodujące zwiększenie dotacji budżetowych, mogą być dokonywane po wprowadzeniu odpowiednich zmian w budżecie.

2. Zmiany zbiorczych planów finansowych gospodarstw, powodujące zmniejszenie wpłat do budżetu, mogą być dokonywane za zgodą Ministerstwa Finansów w zakresie gospodarstw budżetu centralnego lub wydziału finansowego prezydium właściwej rady narodowej — w zakresie gospodarstw budżetu terenowego.

3. Zmiany planów finansowych gospodarstw w zakresie funduszu płac nie mogą powodować zwiększenia ustalonych kwot funduszu płac, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

4. W wypadkach nie wymienionych w ust. 1 i 2 zmiany planów finansowych gospodarstw dokonywane są za zgodą jednostek uprawnionych do zatwierdzania planów (§§ 22 i 23).

§ 25. 1. Podstawą dokonywania przez gospodarstwo wpłat z rachunku bankowego jest zatwierdzony jednostkowy plan finansowy.

2. Wpłaty z rachunku gospodarstwa ograniczone są wysokością sum zgromadzonych na tym rachunku.

§ 26. 1. Kierownik jednostki budżetowej wyznacza kierownika gospodarstwa, udziela mu pełnomocnictwa w zakresie kierownictwa oraz odwołuje go ze stanowiska, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

2. Głównego księgowego gospodarstwa wyznacza kierownik jednostki budżetowej na wniosek głównego księgowego tej jednostki.

3. Ministerstwa (prezydium wojewódzkich rad narodowych) mogą ustalić inny tryb powoływania kierownika

i głównego księgowego gospodarstwa aniżeli określony w ust. 1 i 2.

4. Dokumenty obrotu pieniężnego, obrotu materiałów i towarów, jak również dokumenty o charakterze rozliczeniowym, podpisują w granicach pełnomocnictwa kierownik i główny księgowy gospodarstwa, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

5. Umowy związane z działalnością gospodarstwa zawierana w imieniu jednostki budżetowej kierownik gospodarstwa, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

6. Jeżeli rozmiar działalności gospodarstwa nie uzasadnia zatrudnienia kierownika oraz głównego księgowego, funkcje te mogą być powierzone za zgodą jednostki nadrzędnej pracownikom jednostki budżetowej.

§ 27. 1. Gospodarstwa, których plany finansowe przewidują wpłatę do budżetu (§ 17 ust. 1 pkt 2), dokonują tych wpłat zaliczkowo za I, II i III kwartał w ciągu 10 dni po zakończeniu kwartału, zaś za IV kwartał — do dnia 31 grudnia, a ostatecznie w ciągu 5 dni po przyjęciu rocznego sprawozdania finansowego, na rachunek dochodów jednostki budżetowej.

2. Zaliczkowe wpłaty do budżetu ustala się w wysokości $\frac{1}{4}$ planowanej wpłaty rocznej.

3. W szczególnie uzasadnionych wypadkach można stosować zasady odmienne od ustalonych w ust. 2 za zgodą:

- 1) jednostki nadrzędnej na wniosek jednostki budżetowej — co do gospodarstw budżetu centralnego,
- 2) wydziału finansowego prezydium właściwej rady narodowej na wniosek jednostki budżetowej — co do gospodarstw budżetu terenowego.

4. Przy rozliczeniu ostatecznym, na podstawie przyjętego rocznego sprawozdania finansowego, wpłatę do budżetu stanowi część nadwyżki podlegająca przekazaniu do budżetu zgodnie z planem finansowym, powiększona o nadwyżkę ponadplanową, z zachowaniem przepisów § 18, oraz o nadwyżkę środków obrotowych.

5. W szczególnie uzasadnionych wypadkach może być pozostawiona część nadwyżki ponadplanowej na uzupełnienie środków obrotowych gospodarstwa — za zgodą Ministerstwa Finansów co do gospodarstw budżetu centralnego, a wydziału finansowego prezydium wojewódzkiej rady narodowej co do gospodarstw budżetu terenowego.

6. Nadpłacone kwoty wpłat do budżetu podlegają zaliczeniu na początek okresu następnego lub zwrotowi w terminie 5 dni od daty złożenia odpowiedniego wniosku.

§ 28. Gospodarstwa, których plany, zgodnie z obowiązującymi przepisami, przewidują wpłaty na rachunki środków specjalnych, dokonują tych wpłat na zasadach i w terminach określonych w § 27.

§ 29. 1. W razie niedokonania przez gospodarstwo wpłat do budżetu na zasadach i w terminach określonych w § 27 i § 31 ust. 3, właściwy oddział banku finansującego — na podstawie zlecenia pokrycia należności budżetowej wystawionego przez jednostkę budżetową lub wydział finansowy — dokona przelewu odpowiedniej kwoty na rachunek dochodów jednostki budżetowej.

2. Przepis ust. 1 ma odpowiednie zastosowanie w razie niedokonania przez gospodarstwo wpłat na rachunek środków specjalnych (§ 28).

§ 30. Wpływy z tytułu likwidacji i zbycia środków trwałych podlegają przekazaniu na dochody jednostki budżetowej.

§ 31. 1. Dotacje budżetowe wynikające z planu finansowego przekazuje się raz na kwartał w wysokości $\frac{1}{4}$ planowanej dotacji rocznej.

2. W zależności od przebiegu wykonania planu finansowego (sezonowość) dotacja może być odpowiednio zmniejszona.

szona lub zwiększona w granicach ustalonych na ten cel kredytów budżetowych.

3. Jeżeli niedobór wykazany w sprawozdaniu finansowym (okresowym, rocznym) jest niższy od planowanego, kwota nadmiernie udzielonej dotacji podlega zwrotowi do budżetu w terminie 5 dni od dnia sporządzenia sprawozdania.

§ 32. Gospodarstwa prowadzą księgowość oraz sporządzają sprawozdania zgodnie z przepisami o rachunkowości budżetowej.

II. Przepisy szczególne.

§ 33. 1. Nadwyżkę gospodarstw typu A „Gospodarstwa rolne, leśne i ogrodnicze”, typu B „Tuczarnie” oraz typu E „Brygady remontowo-budowlane i warsztaty” zakładów służby zdrowia i opieki społecznej, podległych oraz nadzorowanych przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, przeznaczają się w pierwszej kolejności na pokrycie potrzeb w zakresie środków obrotowych, inwestycji określonych w § 18 ust. 1 i kapitalnych remontów gospodarstwa, a następnie — na rachunek środków specjalnych typu 5 „Poprawa warunków żywienia chorych i podopiecznych” właściwego zakładu.

2. Zasady podziału nadwyżki ustalone w ust. 1 mogą być za zgodą Ministerstwa Finansów stosowane w innych gospodarstwach zakładów służby zdrowia i opieki społecznej.

§ 34. Nadwyżkę gospodarstw typu A „Gospodarstwa rolne, leśne i ogrodnicze” oraz typu C „Warsztaty szkolne” domów dziecka, ośrodków wychowawczych, specjalnych zakładów wychowawczych, pogotowia opiekuńczego i szkół specjalnych przeznaczają się w pierwszej kolejności na pokrycie potrzeb w zakresie środków obrotowych, inwestycji określonych w § 18 ust. 1 i kapitalnych remontów gospodarstw, a następnie — na rachunek środków specjalnych typu 20 „Poprawa warunków kulturalno-oświatowych i materialnych w instytucjach wychowawczych” właściwych jednostek budżetowych.

§ 35. Nadwyżkę gospodarstw typu L „Okręgowe i powiatowe pracownie dydaktyczne pracy ręcznej” przeznaczają się w pierwszej kolejności na pokrycie potrzeb w zakresie środków obrotowych, a następnie na inwestycje określone w § 18 ust. 1 i na kapitalne remonty.

§ 36. 1. Nadwyżkę gospodarstw typu C „Warsztaty szkolne” szkół zawodowych podległych Ministrowi Oświaty i Ministrowi Przemysłu Ciężkiego przeznaczają się:

- 1) co najmniej w 40% na rachunek środków specjalnych typu 6 „Rozbudowa działalności warsztatów szkolnych wyodrębnionych w gospodarstwach pomocniczych” właściwego kuratorium okręgu szkolnego lub Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego,
- 2) co najmniej w 30% na zwiększenie środków obrotowych oraz na inwestycje określone w § 18 ust. 1 i kapitalne remonty,
- 3) w pozostałej kwocie — na nagrody dla nauczycieli, uczniów i pracowników warsztatu szkolnego oraz na cele socjalne i kulturalne.

2. Zasady wykorzystania kwoty określonej w ust. 1 pkt 3 ustalają regulaminy wydane przez Ministra Oświaty oraz Ministra Przemysłu Ciężkiego — w porozumieniu z Ministrem Finansów.

3. Jeżeli część nadwyżki określona w ust. 1 pkt 3 przewyższa kwotę nagród, które mogą być przyznane zgodnie z regulaminem wymienionym w ust. 2, różnicę przeznaczają się na cele określone w ust. 1 pkt 2.

4. Warsztat może dysponować nadwyżką przeznaczoną na nagrody oraz na cele socjalne i kulturalne po przyjęciu rocznego sprawozdania finansowego.

5. Przepis ust. 1 nie dotyczy nadwyżki warsztatów szkół zawodowych specjalnych, o których mowa w § 34.

§ 37. 1. Jeżeli osiągnięta nadwyżka nie wystarcza na pokrycie potrzeb określonych w § 36 ust. 1 pkt 2 i 3, warsztat szkoły zawodowej podległej Ministrowi Oświaty może być częściowo lub całkowicie zwolniony przez kuratorium okręgu szkolnego od wpłaty na rachunek środków specjalnych typu 6 oraz może otrzymać dotację z tego rachunku.

2. Przepis ust. 1 ma odpowiednie zastosowanie do warsztatów szkół zawodowych podległych Ministrowi Przemysłu Ciężkiego.

§ 38. Część nadwyżki określona w § 36 ust. 1 pkt 1, amortyzacja oraz nadwyżka środków obrotowych warsztatu podlegają przekazaniu na rachunek środków specjalnych typu 6 kuratorium okręgu szkolnego lub Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego.

§ 39. Koszty wytworzenia wyrobów oraz koszty usług warsztatów, o których mowa w § 36 ust. 1, nie obejmują wynagrodzeń kierowników warsztatów i nauczycieli zawodu, które pokrywane są ze środków jednostki budżetowej.

§ 40. Pozostałość środków pieniężnych z likwidacji warsztatów, o których mowa w § 36 ust. 1, podlegają przekazaniu na rachunek środków specjalnych typu 6 kuratorium okręgu szkolnego lub Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego.

§ 41. 1. Nadwyżkę gospodarstw typu A „Gospodarstwa rolne, leśne i ogrodnicze” oraz typu C „Warsztaty szkolne” zakładów dla nieletnich podległych Ministrowi Sprawiedliwości przeznaczają się:

- 1) w 50% na rachunek środków specjalnych typu 28 „Rozbudowa działalności gospodarstw pomocniczych oraz urzędów kulturalno-oświatowych i socjalnych zakładów dla nieletnich oraz zakładów karnych” Ministerstwa Sprawiedliwości z przeznaczeniem na cele określone w przepisach o środkach specjalnych,
- 2) w 50% na rachunek środków specjalnych typu 20 „Poprawa warunków kulturalno-oświatowych i materialnych w instytucjach wychowawczych” zakładu dla nieletnich z przeznaczeniem na cele określone w przepisach o środkach specjalnych.

2. W szczególnie uzasadnionych wypadkach podział nadwyżki poszczególnych gospodarstw może być ustalony odmiennie przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

§ 42. Pozostałości środków pieniężnych z likwidacji gospodarstw, o których mowa w § 41, podlegają przekazaniu na rachunek środków specjalnych typu 28 Ministerstwa Sprawiedliwości.

§ 43. 1. Nadwyżkę gospodarstw typu C „Warsztaty szkolne” szkół zawodowych nadzorowanych przez Ministra Rolnictwa przeznaczają się:

- 1) co najmniej w 40% na dochody budżetowe szkoły,
- 2) do wysokości 60% na zaspokojenie potrzeb w zakresie środków obrotowych oraz na inwestycje określone w § 18 ust. 1 i kapitalne remonty gospodarstwa.

2. W szczególnie uzasadnionych wypadkach podział nadwyżki może być ustalony odmiennie przez Ministerstwo Rolnictwa za zgodą Ministerstwa Finansów.

§ 44. 1. Nadwyżki, o których mowa w § 13 ust. 1 uchwały nr 108 Rady Ministrów z dnia 16 marca 1963 r. w sprawie zasad współpracy pomiędzy szkołami wyższymi a jednostkami organizacyjnymi gospodarki społecznej (Monitor Polski Nr 32, poz. 163) oraz w § 8 ust. 1 uchwały nr 109 Rady Ministrów z dnia 16 marca 1963 r. w sprawie zasad współpracy pomiędzy placówkami naukowymi Polskiej Akademii Nauk a jednostkami organizacyjnymi gospodarki społecznej (Monitor Polski Nr 32, poz. 164), osiągnięte przez gospodarstwa typu D „Zakłady doświadczalne” szkół wyższych i placówek naukowych Polskiej Akademii Nauk, są przekazywane raz w roku na rachunek środków specjalnych typu 9 „Nadwyżki pozostałe po wykonaniu zamówień” właściwych jednostek budżetowych.

2. Gospodarstwa typu D mogą być tworzone w szkołach wyższych oraz placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk posiadających rachunki środków specjalnych typu 3 „Zlecane zamówienia w szkołach wyższych i placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk” pod warunkiem zlikwidowania tego typu środków specjalnych i włączenia działalności finansowej z tych środków do gospodarstwa typu D.

3. W razie gdy jednostki, o których mowa w ust. 1, posiadają w chwili wejścia w życie niniejszego zarządzenia gospodarstwa pomocnicze typu D oraz rachunki środków specjalnych typu 3, przepis ust. 2 będzie miał zastosowanie od najbliższego roku budżetowego.

§ 45. Gospodarstwa typu D „Zakłady doświadczalne” mogą być tworzone przy instytutach naukowo-badawczych, o których mowa w § 1 ust. 3 uchwały nr 18 Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 1965 r. w sprawie tworzenia, organizacji i finansowania wyodrębnionych zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych dla potrzeb gospodarki narodowej (Monitor Polski Nr 10, poz. 33), tylko dla wykonywania zadań określonych w tej uchwale.

§ 46. Gospodarstwa zakładów karnych podległych Ministrowi Sprawiedliwości przekazują 10% nadwyżki na dochody jednostki budżetowej. Pozostała część nadwyżki przeznaczona jest:

- 1) w 65% na rachunek środków specjalnych typu 28 „Rozbudowa działalności gospodarstw pomocniczych oraz urządzeń kulturalno-oświatowych i socjalnych zakładów dla nieletnich oraz zakładów karnych” Centralnego Zarządu Więziennictwa na cele określone w przepisach o środkach specjalnych,
- 2) w 20% na rachunek środków specjalnych typu 27 „Poprawa warunków w urzędzeniach kulturalno-oświatowych i socjalnych zakładów karnych” zakładu karnego na wynagrodzenia za pracę więźniów i uczniów oraz na nagrody dla więźniów wyróżniających się w pracy i nauce,
- 3) w 10% na rachunek środków specjalnych typu 27 zakładu karnego na wydatki związane ze szkoleniem kursowym więźniów oraz na zakupy prasy, sprzętu i gier świetlicowych dla więźniów,
- 4) w 5% na rachunek środków specjalnych typu 28 Centralnego Zarządu Więziennictwa na nagrody dla pracowników więziennictwa.

§ 47. Gospodarstwa zakładów karnych przekazują odpisy amortyzacyjne oraz nadwyżki środków obrotowych na rachunek środków specjalnych typu 28 Centralnego Zarządu Więziennictwa.

§ 48. Rozliczenie z tytułu nadwyżek oraz środków obrotowych gospodarstw zakładów karnych następuje w ciągu 10 dni po przyjęciu rocznego sprawozdania finansowego.

§ 49. Przepis § 39 stosuje się do gospodarstw zakładów karnych.

§ 50. Pozostałości środków pieniężnych z likwidacji gospodarstw zakładów karnych podlegają przekazaniu na rachunek środków specjalnych typu 28 Centralnego Zarządu Więziennictwa.

III. Przepisy końcowe.

§ 51. 1. Organy uprawnione do tworzenia gospodarstw przeprowadzą w terminie do dnia 1 lipca 1966 r. weryfikację gospodarstw utworzonych przed wejściem w życie zarządzenia i podejmą decyzję co do dalszej ich działalności z uwzględnieniem przepisu § 9.

2. Odpisy decyzji o utworzeniu gospodarstw przed wejściem w życie zarządzenia należy, po dostosowaniu ich do przepisu § 5 ust. 1, przesłać jednostkom wymienionym w § 5 ust. 2 w terminie do dnia 1 lipca 1966 r.

3. Rachunki rozliczeń, o których mowa w §§ 4 i 5 zarządzenia wymienionego w § 53 pkt 2, prowadzone przez Ministerstwo Oświaty, kuratoria okręgów szkolnych i Ministerstwo Przemysłu Ciężkiego, ulegają likwidacji, a ich salda podlegają przelaniu na odpowiednie rachunki środków specjalnych typu 6 „Rozbudowa działalności warsztatów szkolnych wyodrębnionych w gospodarstwa pomocnicze”.

4. Okręgowe i powiatowe pracownie dydaktyczne pracy ręcznej w jednostkach budżetowych resortu oświaty, działające dotychczas jako gospodarstwa pomocnicze typu C, prowadzone będą w formie gospodarstw typu L „Okręgowe i powiatowe pracownie dydaktyczne pracy ręcznej”.

5. Działalność szkół wyższych w zakresie wydawania skryptów i Centralnej Poradni Amatorskiego Ruchu Artystycznego w zakresie wydawnictw dla celów upowszechnienia kultury, wykonywana dotychczas w formie gospodarstw pomocniczych typu D, prowadzona będzie w formie gospodarstw typu H „Powielarnie i introligatornie”.

6. Ekipy remontowe szkół wyższych, działające dotychczas jako gospodarstwa pomocnicze typu H, prowadzone będą w formie gospodarstw typu E „Brygady remontowo-budowlane i warsztaty”.

7. Gospodarstwa typów A, C, D, E, F, J otrzymują nowe nazwy w brzmieniu ustalonym w załączniku.

§ 52. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa:

- 1) o ministrach lub ministerstwach, należy przez to rozumieć również kierowników urzędów centralnych lub urzędy centralne,
- 2) o prezydiach wojewódzkich rad narodowych, należy przez to rozumieć również prezydium rad narodowych miast wyłączonych z województw.

§ 53. Tracą moc:

- 1) zarządzenie Ministra Finansów z dnia 30 czerwca 1952 r. w sprawie środków specjalnych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych (Monitor Polski z 1952 r. Nr A-60, poz. 914 z późniejszymi zmianami),
- 2) zarządzenie Ministra Finansów z dnia 19 grudnia 1957 r. w sprawie zasad finansowania warsztatów szkolnych wyodrębnionych w gospodarstwa pomocnicze przy szkołach zawodowych podległych Ministrowi Oświaty, finansowanych z budżetu centralnego (Monitor Polski z 1958 r. Nr 1, poz. 2 i z 1959 r. Nr 43, poz. 199),
- 3) zarządzenie nr 56 Ministra Finansów z dnia 9 kwietnia 1963 r. w sprawie finansowania warsztatów szkolnych szkół zawodowych podległych Ministrowi Przemysłu Ciężkiego,
- 4) zarządzenie Ministra Finansów z dnia 29 kwietnia 1964 r. w sprawie gospodarstw pomocniczych i środków specjalnych zakładów karnych Ministerstwa Sprawiedliwości,
- 5) § 4 zarządzenia Ministra Finansów z dnia 27 sierpnia 1964 r. w sprawie gospodarki finansowej pomocniczych gospodarstw rolnych podległych i nadzorowanych przez Ministra Rolnictwa (Monitor Polski Nr 62, poz. 285),
- 6) inne przepisy w sprawie gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych, z wyjątkiem przepisów dotyczących gospodarstw pomocniczych działających na zasadach rozrachunku gospodarczego.

§ 54. 1. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z tym że w zakresie rozliczeń za rok 1965 stosuje się przepisy wymienione w § 53.

2. W stosunku do gospodarstw, które zgodnie z przepisami obowiązującymi przed wejściem w życie zarządzenia nie dokonywały odpisów amortyzacyjnych, przepis § 21 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1967 r.

Minister Finansów: w. z. J. Kole

Załącznik do zarządzenia Ministra Finansów z dnia 17 marca 1966 r. (poz. 80).

WYKAZ TYPÓW GOSPODARSTW POMOCNICZYCH JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH PROWADZONYCH
NA ZASADACH UPROSZCZONYCH

Typ	Nazwa (rodzaj działalności)	Jednostki budżetowe, przy których mogą być tworzone gospodarstwa pomocnicze	Roźmiar działalności (rocznie)
1	2	3	4
A	Gospodarstwa rolne, leśne i ogrodnicze	różne jednostki	sprzedaż produkcji podstawowej od 100 tys. zł do 3.000 tys. zł, a przy zakładach służby zdrowia oraz przy parkach narodowych — bez względu na wartość sprzedaży
B	Tuczarnie	jednostki prowadzące między innymi działalność w zakresie żywienia zbiorowego	wartość produkcji od 50 tys. zł do 1.000 tys. zł
C	Warsztaty szkolne	szkoły zawodowe, zakłady dla nieletnich, domy dziecka, ośrodki wychowawcze, specjalne zakłady wychowawcze, pogotowie opiekuńcze, szkoły specjalne	wartość produkcji od 100 tys. zł
D	Zakłady doświadczalne	szkoły wyższe, instytuty Polskiej Akademii Nauk, instytuty naukowo-badawcze, centralne laboratoria	wartość produkcji od 500 tys. zł do 10.000 tys. zł
E	Brygady remontowo-budowlane i warsztaty	zakłady lecznicze, szkoły wyższe	wartość produkcji lub robót od 100 tys. zł do 10.000 tys. zł
F	Administracja budynków	jednostki administrujące budynkami użytkowymi przez różne instytucje i osoby	powierzchnia budynków od 3 tys. m ² do 60 tys. m ² oraz przynajmniej 3 użytkowników
G	Stołówki i bufety	jednostki, które uzyskały odpowiednie zezwolenie	—
H	Powielarnie i introligatornie	szkoły wyższe, resortowe ośrodki szkolenia zawodowego, Centralna Poradnia Amatorskiego Ruchu Artystycznego	wartość produkcji od 300 tys. zł do 5.000 tys. zł
I	Kamieniołomy, żwirownie, wytwórnie prefabrykatów, asfaltownie i bazy sprzętu drogowego	wydziały komunikacji prezydiów powiatowych rad narodowych, zarządy dróg lokalnych, zarządy dróg i mostów, miejska służba drogowa	wartość produkcji od 300 tys. zł do 5.000 tys. zł
J	Warsztaty rzemieślniczo-usługowe	zakłady karne podległe Ministrowi Sprawiedliwości	wartość produkcji od 50 tys. zł do 1.000 tys. zł
K	Warsztaty szkolne i produkcyjne	zakłady karne podległe Ministrowi Sprawiedliwości	—
L	Okręgowe i powiatowe pracownie dydaktyczne pracy ręcznej	kuratoria okręgów szkolnych, inspektoraty oświaty, wydziały oświaty i kultury prezydiów powiatowych rad narodowych, szkoły nadzorowane przez Ministra Oświaty	wartość produkcji od 50 tys. zł do 500 tys. zł
M	Różne rodzaje produkcji i usług	jednostki, przy których utworzono gospodarstwa w trybie § 4 ust. 2 zarządzenia	—